

Katedra i Klinika Chirurgii Zwierząt, AR w Lublinie,

\*Specjalistyczna Lecznica dla Zwierząt w Rykach ; \*\*Lecznica dla Zwierząt w Nowym Targu

KOMAR E., KOMAR M.\*, ŻMUDA P.\*\*

### *Skuteczność ceftiofuru sodu w leczeniu zakaźnej zanokcicy u owiec*

Effectiveness of sodium ceftiofure in treatment of foot-rot in sheep

Badania mające na celu określenie skuteczności ceftiofuru sodu w leczeniu zakaźnej zanokcicy owiec przeprowadzono na 30 owcach, płci obojga, rasy mieszanej, w wieku od 6 miesięcy do 2 lat. Po zakwalifikowaniu zwierząt do badań i określeniu zaawansowania zmian chorobowych gruntownie rozcyszczano im racice. Zaawansowanie zmian chorobowych oznaczono w skali czterostopniowej wg Egertona i wsp. (1972 oraz Stewarda i wsp. (1984, 1986) tj. odpowiednio:

I° – Proces ropny dotyczący skóry w przestrzeni międzypalcowej.

II° – Zmiany nekrotyczne skóry przestrzeni międzypalcowej i widoczne niewielkie rąbkowate odklejenia skóry od rogu w obwódce.

III° – Oddzielenia rogu w obwódce i w przestrzeni międzypalcowej, zmiany nekrotyczne blaszek skóry właściwej ściany przedniej.

IV° – Jak w stopniu trzecim plus zmiany nekrotyczne i oddzielenie rogu racicowego i przejście procesu na ściany poboczną i przyśrodkową puszek racicowych.

Ceftiofur sodu podawano im w dawce 1 mg/kg m.c. przez pięć kolejnych dni.

Wśród zwierząt zakwalifikowanych do badań nasilenie zmian I° stwierdzono u 7 owiec; II° – u 15; III° u 4 i IV° u 4 owiec. Owce ze zmianami III° i IV° wykazywały silną kulawizną, niechęć do ruchu oraz częściej przyjmowały pozycję leżącą. Zmiany chorobowe występowały zarówno na kończynach miednicznych jak i piersiowych, przy czym obejmowały zazwyczaj obydwie racice tej samej kończyny.

Badanie kontrolne racic przeprowadzone po 5 dobach po podaniu ceftiofuru wykazało: ustąpienie stanu zapalnego u owiec z I° zmian. U 12 owiec z II° zanikła kulawizna a zmiany ograniczyły się do drobnych ognisk z tendencją do pojawiania się procesów naprawy. U owiec u których procesem objęte były dwie kończyny kulawizna utrzymywała się. U owiec z III° i IV° zmian kulawizna występowała nadal, zmniejszeniu ulegał obrzęk i zaczerwienienie skóry szpary międzypalcowej i zmniejszała się ilość wysięku ropnego. Po 10 dniach nadal występowała kulawizna u owiec z III° i IV° zmian, ale była widoczna chęć do ruchu. W ogniskach martwiczych obserwowano narastanie świeżej tkanki ziarninowej. Nie stwierdzano obecności wysięku ropno-martwiczego. Po 15 dniach jedynie 5 owiec wykazywało zmiany typowe dla zanokcicy tj u 3 sztuk z IV° oraz u 2 owiec z II° i III°. U pozostałych owiec ubytki pokrył nowy naskórek a objęta procesem zapalnym skóra właściwa była pokryta świeżym rogiem nadal z tendencją do narastania. Te zwierzęta uznano za wyleczone. Po 20 dniach jeszcze u 4 owiec występowały ograniczone obszary skóry właściwej nie pokryte rogiem a tym samym nie można było uznać tych zwierząt za wyleczone.

Skuteczność ceftiofuru jest największa w I° i II° zaawansowania zmian, natomiast jest ona znacznie mniejsza szczególnie u owiec z IV° zmian. Procentowy udział wyleczeń w badanej grupie wyniósł około 87 %. Pomijając już praktyczne znaczenie tej metody leczenia tj. jedynie iniekcje domięśniowe, które nie są tak pracochłonne w porównaniu z innymi metodami leczenia zakaźnej zanokcicy dodatkową zaletą tej metody jest brak karencji na mleko u owiec o użytkowości mlecznej.